

Spotkanie konsultacyjne aPZRP – Warszawa 14. 04. 2021 r. – pytania i odpowiedzi

Uwaga ! Poniższe pytania i odpowiedzi są nadal procedowane w procesie konsultacji społecznych i nie powinny być traktowane jako ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków w ramach konsultacji społecznych. Poniżej opublikowane zostały wersje odpowiedzi, które zostały udzielone podczas spotkań konsultacyjnych.

Pełne wersje odpowiedzi zostaną opublikowane po zakończeniu konsultacji społecznych i opracowaniu projektu aPZRP uwzględniającego sposób rozpatrzenia uwag. Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowane w formie tabeli na stronie projektu stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury.

Czy na dzisiejszym spotkaniu dowiemy się jakie działania techniczne i nietechniczne (dotyczące konkretnych JST) będą podejmowane na terenie omawianej zlewni?

Zgodnie z agendą w bloku II będą przybliżone szczegóły zaproponowanych działań na obszarach zlewni planistycznej Wisły Warszawskiej oraz Dolnej Narwi.

Czy jest szansa na zakończenie, w przewidzianym w umowie z wykonawcą, opracowania dokumentacji projektowej dla zadania pn. "Rozbudowa prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna- Nowy Dwór Mazowiecki" wraz pozwoleniami? Ostatnio otrzymujemy niepokojące informacje.

Możliwość dotrzymania terminów umowy jest uzależniona od wydania decyzji środowiskowej. W tym zakresie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie pozostaje w ciągłym kontakcie z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie. Proces ten jest na bieżąco monitorowany i oczekiwane jest uzyskanie decyzji środowiskowej. Niestety, ze względu na aktualną sytuację spowodowaną pandemią, ten czas niezależnie od starań Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej ulega wydłużeniu. Spodziewamy się, że decyzja zapadnie w najszybszym czasie, aczkolwiek nie jest to uzależnione od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Dlaczego na mapach ryzyka i zagrożenia powodziowego nie ma zaznaczonych kilometrów rzeki Narew do końca jej biegu. Oznaczenia na mapach kończą się na 55 rzeki Narew? Zasadne jest zaznaczenie kilometrów rzeki na mapach na potrzeby planowania organizacji akcji przeciwpowodziowej.

Kiedy faktycznie będzie wykonane bagrowanie rzeki Narew w miejscach zatorogennych w dolnym biegu rzeki Narew?

Kiedy dokończona będzie modernizacja zapory bocznej zbiornika wodnego Dębem od rzeki Prut w dół rzeki Narew. Działania te są niezbędne dla bezpieczeństwa powodziowego oraz żeglugi śródlądowej w rzece Narew na szlaku mazurskim.

Kilometraż w górnym biegu Narwi prezentowany jest od 61+500 km. Poniżej tego kilometra znajduje się zbiornik na Narwi, czyli Jezioro Zegrzyńskie i zgodnie z metodyką opracowania map zagrożenia powodziowego, w przypadku zbiorników - kilometraż nie jest pokazywany. W związku z tym kilometraż na mapie zaczyna się tam, gdzie kończy się cofka zbiornika. Reasumując, nie wynika to z błędnego generowania map, a wszystko zrobione jest zgodnie z metodyką opracowania map.

Miejsca zatorogenne są określane na podstawie historycznych danych i bieżąco powstających zatorów lodowych. Często bywa tak, że są to miejsca zmienne ze względu na to, że rzeka jest dynamiczna, niesie wszelkiego rodzaju przedmioty, jak też przemiały czy też tworzy pływaczyn. W związku z tym prace bagrownicze na rzece Narew to zadanie przewidziane w planach wieloletnich 2021-2027 i po uzyskaniu środków z dotacji celowej, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie przystąpi do ich realizacji.

Podobnie działanie związane z modernizacją zapory Prut to zadanie przewidziane w planach wieloletnich 2021-2027 i po uzyskaniu środków z dotacji celowej, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie przystąpi do jego realizacji.

Jakie działania "ekstra" mogą być przywidziane dla terenów objętych aktualizacją zagrożeń w II cyklu planistycznym. Dotyczy terenu gmin Radzymin i Dąbrówka. W szczególności wsi Arciechów, Kuligów. Są w tym terenie opracowane nowe mpzp, dla których uzyskano pozytywne opinie na bazie zagrożeń z I cyklu planistycznego.

Na najbliższy cykl planistyczny (tj. na lata 2022 - 2027), planowane jest przede wszystkim udrożnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od 5 do 12 km, i tutaj warto też przypomnieć, że w poprzednim cyklu planistycznym udrożniono już ujściowo odcinek rzeki Bug od ujścia do 5km. Dla wskazanego obszaru po realizacji obu tych działań spodziewamy się większego efektu. W tym miejscu warto również wskazać, że pod koniec zeszłego roku zakończył się bardzo ważny remont zapory bocznej jeziora Zegrzyńskiego na wskazanym odcinku, czyli od Arciechowa do Kuligowa. Celem tej inwestycji było przywrócenie obiektu do właściwego stanu technicznego i osiągnięcie trwałego stopnia bezpieczeństwa. Dlatego spodziewamy się tutaj również znaczącej poprawy bezpieczeństwa powodziowego dla

okolicznych mieszkańców i ich mienia. W zakresie dodatkowych inwestycji na obszarze zlewni planistycznej dolnej Narwi zaplanowano szereg działań nietechnicznych, których celem będzie zwiększenie dostępności do wiedzy i podniesienie świadomości w zakresie zamieszkiwania w zasięgu obszarów zagrożenia powodziowego. Dlatego wprowadziliśmy takie działania jak: organizacja akcji edukacyjnych dla mieszkańców miejscowości zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dodatkowo, ze względu na poruszoną w tym pytaniu problematykę, zaproponowane zostało działanie związane z ograniczeniem lokalizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Tak, aby akty prawa miejscowego, w aspekcie planistycznym, były jak najbardziej aktualne w zakresie istniejącego zagrożenia powodziowego jakie występuje w danym obszarze.

Dlaczego w ostatnich latach na terenach pośredniego zagrożenia powodziowego, które są chronione wałami oraz zagrożone w okresie zatorów śrutowo-lodowych realnym zjawiskiem sufozji, są wydawane warunki zabudowy dla parterowych budynków mieszkalnych przez właściwy organ gminy? Czy w tym wypadku nie powinna być wydawana zgoda oraz prowadzony skuteczny nadzór ze strony właściwego organu Wód Polskich w trybie art. 166 Prawa wodnego? Pytanie wynika z faktu, że na terenach przewidywanego zatopienia powodziowego w Pułtusku, na których w czasie powodzi w 1979 roku poziom wód wynosił ponad 2 metry, budowane są nadal parterowe budynki mieszkalne?

Kwestia wydawania warunków zabudowy leży w gestii właściwych wójtów, burmistrzów, bądź prezydentów miast. Zarówno ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak i ustawa Prawo wodne, nakłada pewne obowiązki w tym zakresie, również na Wody Polskie, w tym przypadku na dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. W tym zakresie wójt, burmistrz bądź prezydent miasta zwraca się w wnioskiem do regionalnego zarządu gospodarki wodnej o uzgodnienie warunków zabudowy w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, to jest wody 1% i 10%. Regionalny zarząd gospodarki wodnej nie uzgadnia warunków zabudowy poza strefą zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Co jednocześnie oznacza, że regionalny zarząd gospodarki wodnej nie uzgadnia warunków zabudowy na terenach znajdujących się w zasięgu obszarów narażonych na zalanie w przypadku awarii zapory bądź obwałowania. Warto jednak zaznaczyć, że Prawo wodne nakłada na inwestora obowiązek uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu, również od dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, jeżeli planuje inwestycję w zasięgu 50 m strefy od stopy wału, zarówno od strony odpowietrznej, jak i odwodnej. W przypadku podjęcia decyzji odmownej uzgodnienia warunków zabudowy argumenty jakie są brane pod uwagę determinowane są ustawą Prawo wodne, która jasno wskazuje, że w przypadku gdy dane przedsięwzięcie planowane przez wnioskodawcę ma negatywny wpływ na zarządzanie ryzykiem powodziowym, jest sprzeczne z planem zarządzania ryzykiem powodziowym, co w konsekwencji powoduje, że uzgodnienie nie może być wydane. W tym celu wykorzystywany jest dokument obowiązującego planu zarządzania ryzykiem powodziowym, którego jednym z celów jest unikanie wzrostu zagospodarowania tych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. W takich przypadkach właśnie dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej wydaje decyzję odmowną. W przypadku gdy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej nie stwierdza zagrożenia, ani dla jakości wody, ani dla środowiska, ani dla dziedzictwa kulturowego oraz nie jest to sprzeczne z planem zarządzania ryzykiem powodziowym, to wniosek o wydanie warunków zabudowy jest pozytywnie uzgadniany.

Jaka jednostka jest odpowiedzialna za przeprowadzenie inwestycji na terenie gmin Radzymin i Dąbrówka?

Jednostką odpowiedzialną za przeprowadzenie inwestycji na terenie gmin Radzymin i Dąbrówka jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Dębie.

Potrzeba więcej informacji. W przypadku wielu działań kluczowe są szczegóły. Większość dokumentacji jest bardzo zdawkowa. Jak realizowane ma być np. "Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płonki"? (i np. Moszczenicy, której inny odcinek krąży w sieci jako antyprzykład zamiany meandrującej przez laski łęgowe rzeki w bezdrzewny kanał). Jakie przesłanki stały za konkretną decyzją? Te wszystkie szczegóły też powinny być publicznie dostępne, inaczej nie sposób merytorycznie odnieść się do działania.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, są dokumentami planistycznymi opracowywanymi dla całych obszarów dorzeczy. Zatem w takich dokumentach, o takiej charakterystyce oraz skali nie wskazuje się szczegółów dotyczących każdego z działań, tym bardziej, że na tym etapie często też planowane jest wykonanie dokumentacji projektowych. Tak też jest w przypadku rzeki Płonki, dla której w ramach działania "Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płonki" planowane jest opracowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie decyzji administracyjnych i środowiskowych i dopiero w ostatnim kroku ewentualnie wykonanie robót budowlanych. Dlatego etap uzyskiwania decyzji środowiskowych oraz administracyjnych, będzie tym właściwym, kiedy poznamy wszystkie szczegóły dotyczące działań i będziemy mogli się do nich bezpośrednio odnosić. Podobnie w przypadku działania na rzece Moszczenica, dla którego już część decyzji uzyskano. Zgodnie z nimi zakres robót ma obejmować prace regulacyjne, kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego, odmulenie, pogłębienie, umocnienie skarp oraz budowę progów, a także rozbiórkę jazu. Wszelkie szczegóły dotyczące poszczególnych inwestycji należy szukać bezpośrednio w odpowiednich Zarządach Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie i dopiero na etapie, kiedy rzeczywiście te decyzje czy inwestycje są realizowane. Warto dodać informacje o kontekście wynikającym z tego, że plany zarządzania ryzykiem powodziowym, mają być przyjęte w formie rozporządzenia. To oznacza, że one muszą podlegać odpowiednim zasadom technik legislacyjnych. Przedmiotem konsultacji, zgodnie z prawem, jest projekt dokumentu strategicznego, a nie wszystkie analizy, które powstawały dla potrzeb jego opracowania.

Na czym ma polegać zadanie pn. udroźnienie ujściowego odcinka rzeki Bug w km 5+12 (okolice Kuligowa)? W opracowaniu brak szczegółów, są tylko ogólne stwierdzenia. Gdzie można odnaleźć szczegóły dotyczące konkretnych działań?

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, są dokumentami strategicznymi, opracowywanymi dla całych obszarów dorzeczy. Zatem w takich dokumentach, o takiej charakterystyce oraz skali nie wskazuje się szczegółów dotyczących każdego z działań, tym bardziej, że na tym etapie często też planowane jest wykonanie dokumentacji projektowych. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że działanie "udroźnienie ujściowego odcinka rzeki Bug w km 5+12" jest komplementarne do tego działania, które zostało zrealizowane w I cyklu planistycznym, czyli do udroźnienia rzeki Bug w km 0+5. Najistotniejszym celem tego działania jest zapewnienie warunków ograniczających możliwość wystąpienia powodzi, poprzez dostosowanie przepustowości koryta cieku do racjonalnego przeprowadzania wód powodziowych. W ramach realizacji tego działania należy spodziewać się likwidacji miejsc zatorogennych poprzez usuwanie wszelkich przeszkód, w tym również roślinności. Zadanie jest na etapie planistycznym i szczegóły zostaną ustalone na etapie uzyskiwania decyzji administracyjnych. Należy więc pamiętać, że na tym etapie konsultujemy projekt dokumentu strategicznego a nie projekty konkretnych inwestycji. Natomiast warto zaznaczyć, że zgodnie z ustawą Prawo Wodne działania związane z udroźnieniem, utrzymaniem oraz działaniem hydrotechniczne muszą być zgodne z celami w zakresie ochrony wód oraz celami środowiskowymi, wynikającymi z ramowej dyrektywy wodnej oraz planami gospodarowania wodami. To z kolei jest przedmiotem analiz, na etapie ocen wodnoprawnych, pozwoleń wodno-prawnych, decyzji środowiskowych, uwarunkowań i szeregu innych decyzji, które są uzyskiwane przed podjęciem realizacji działań inwestycyjnych.

Wzdłuż Wisły od ujścia Sanu do Warszawy jest kilkanaście potencjalnych miejsc, gdzie można odsunąć obwałowania lub zbudować poldery sterowane, które łącznie mogą dać 100-200 mln m³ dodatkowej pojemności dla wezbrań zagrażających Warszawie i mogące obniżyć wysokość fali w Warszawie. Czy są planowane wśród zadań aPZRP?

W obszarze Wisły od ujścia Sanu do Warszawy w aktualizacji Planów zarządzania ryzykiem powodziowym planowane jest opracowanie koncepcji dla dwóch polderów: polderu Cząstków oraz polderu Dębówka. Ponadto warto w tym miejscu również wspomnieć, że ochrona przeciwpowodziowa w regionie wodnym Środkowej Wisły obejmuje również koncepcje polderów na innych rzekach: tj. polder Chyżyny na rzece Świder, polder Wolbórz na rzece Wolbórka, polder Mystkowiec na rzece Bzura, a także wykorzystanie istniejącego zbiornika w Częstocicach jako polderu zalewowego do redukcji fali powodziowej na rzece Modła.

Renaturyzacja cieków. Na około 80-90 działań na Mazowszu [mapa, najwyraźniej więcej niż tu] tylko 3 to przywracanie naturalnej retencji. Strategia Bioróżnorodności UE (2020 i 2030) zakładają duży zakres odbudowy zdegradowanych ekosystemów. Naturalna retencja i spowolnienie spływu wód jest ważna w krajowej strategii walki z suszą. Z tej perspektywy struktura wybranych projektów i rozdysonowanie środków wydaje się błędna - musimy zakładać, że wiele regulacji, pogłębień, bezpośrednio wiąże się z degradacją środowiska. Być może jest tańsze niż wysiedlenie ludzi z doliny zalewowej, ale absolutnie musi być równoważone poprawą środowiska w innym miejscu. W jaki sposób ta perspektywa jest realizowana przez plany powstrzymywania powodzi? Wspomniane powyżej odsuwanie obwałowań też daje dużą szansę na odtworzenie ekosystemów łąkowych. Gdzie są projekty spowalniające odpływ wód z dawnych mokradel - jak np. Bagno Całowanie?

ODPOWIEDŹ UDZIELONA PO SPOTKANIU: Ochrona przeciwpowodziowa jest jednym z priorytetów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców szczególnie zagrożonych występowaniem wezbrań Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie realizuje kompleksowy program ochrony przeciwpowodziowej w regionie wodnym Środkowej Wisły oraz zlewni planistycznej Dolnej Narwi. W jego ramach prowadzone są różnego typu inwestycje, których celem jest zwiększenie ochrony mieszkańców. Jednym z przykładów działań przeciwpowodziowych, jest renaturyzacja cieków. Jednak ze względu na możliwości techniczne, ekonomiczne a przede wszystkim ze względu na konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa powodziowego nie zawsze takie działania będą wystarczające, w szczególności jeśli urządzenia hydrotechniczne już istnieją i spełniają swoją rolę, a wymagają jedynie modernizacji lub dostosowania do obowiązujących przepisów.

Natomiast Wody Polskie w 2020 roku zakończyło projekt pn. „Opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych”, który dedykowany jest właśnie działaniom mającym na celu przywracanie naturalności rzekom. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Każdej jednolitej części wód powierzchniowych (aJCWP), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak doprecyzowanie i określenie konkretnego sposobu działania będzie wymagało dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej. Dokument ten ma charakter kierunkowy, a finalne decyzje w zakresie planowanych do realizacji działań renaturyzacyjnych oraz harmonogramu ich wdrażania zostaną podjęte na etapie opracowywania drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW) i zawartego w nich programu działań. W tym miejscu warto wskazać, że konsultacje społeczne IIaPGW rozpoczęły się 14 kwietnia 2021 r. i potrwać do 14 października 2021 r.

W tym miejscu warto również wskazać, że Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie opracował dwa dokumenty dotyczące analizy możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych w ramach utrzymania oraz zwiększenia istniejącej zdolności retencyjnej w regionie wodnym Środkowej Wisły w zlewni planistycznej Wkry oraz Pilicy. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, iż w zlewni planistycznej Wkry znalazł się szereg działań związanych z rewitalizacją obszarów mokradłowych. Ze szczegółami tych opracowań można zapoznać się na stronie internetowej: <http://retencjawisla.pl/>.

Przypadek Bagna Całowanie jest o tyle szczególny, że obszar ten położony jest z zasięgu obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. W dokumencie tym w załączniku nr 6 zawarte są działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Reasumując planowane w aktualizacji Planów zarządzania ryzykiem powodziowym działania, o ile to było możliwe, bazują na rozwiązaniach opartych na naturze lub są komplementarne z tego typu działaniami wynikającymi z innych dokumentów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W tym miejscu jeszcze raz warto podkreślić, że na potrzeby renaturalizacji powstał dedykowany tej problematyce dokument i realizowany będzie również w granicach administrowania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Pierwszy plan zarządzania ryzykiem powodziowym zakładał w zlewni Narwi działania w I cyklu prac - np przebudowa rurociągu drenażowego w Zegrzu Południowym i koszt w tym cyklu....nowy zaktualizowany plan również zakłada jako jeno z działań to samo na lata 2022-2027. Było to jedynie działanie na terenie gminy Nieporęt, która była wskazywana jako gmina o bardzo wysokim poziomie ryzyka w zlewni Narwi. Czy dalej pozostajemy w tej kwestii wyłącznie w dokumencie?

Działanie związane z przebudową rurociągu drenażowego w Zegrzu Południowym jest bardzo istotnym zadaniem, traktowanym priorytetowo i dalej pozostaje w opracowywanej dokumentacji. Zatem po uzyskaniu niezbędnego finansowania rozpoczęta zostanie jego realizacja. Jednak ze względu na tą niepewność finansowania, działanie zostało zaplanowane do realizacji w całym cyklu planistycznym, czyli od 2022 do końca 2027 roku bez możliwości doprecyzowania, na ten moment, daty rozpoczęcia i zakończenia przedsięwzięcia. Planowany koszt tej inwestycji wynosi około 5,5 mln zł.

Czy przewidziane do realizacji działania ujęte w załączniku nr 2 do projektów PZRP dotyczące kosztów realizacji działania, to koszty w całości finansowane przez Wody Polskie? Czy wymagany jest wkład finansowy JST?

Aktualizacja Planu zarządzania ryzykiem powodziowym to bardzo ważny dokument, bo z jednej strony identyfikuje zagrożenia, a z drugiej strony wskazuje na potrzeby. Te potrzeby to zadania, które Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) powinno zrealizować, żeby zapewnić odpowiednią ochronę przeciwpowodziową terenów zagrożonych. Warto również wskazać, że zadania te są na różnym etapie realizacji. Część z nich to zadania, które są kontynuowane i część dokumentacji została już wykonana. Są też również nowe zadania, które wymagają opracowania wszystkich elementów. Prace nad poszczególnymi zadaniami będą podejmowane właśnie w takiej kolejności, jak wskazują priorytety. To, że dane zadanie nie posiada w chwili obecnej finansowania, to nie znaczy, że nie będzie zrealizowane. PGW WP dokłada wszelkich starań w zakresie pozyskania środków zewnętrznych ale także podejmuje pracę nad rozpoznaniem rynku, opracowywane są opisy przedmiotów zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowej. Często pozyskanie środków na wykonanie dokumentacji projektowej jest dużo łatwiejszym i prostszym zadaniem, niż zrealizowanie całej inwestycji. Bez wykonania dokumentacji projektowej, nie ma możliwości uzyskania decyzji administracyjnych, a w następstwie tego realizacji prac, które są najważniejsze, bo to właśnie one gwarantują ochronę. Odnosząc się do aspektu finansowania zadań, PGW WP są przygotowane na realizację tych zadań w ramach własnych środków, również środków zewnętrznych, pozyskiwanych z Narodowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska czy Unii Europejskiej. Nie bez znaczenia pozostaje jednak partnerstwo z jednostkami samorządu terytorialnego, które widzą potrzebę współuczestniczenia w kosztach ochrony mieszkańców. Dobrym przykładem mogą być Łomianki czy Warszawa. Z Łomiankami prowadzone są rozmowy i w bardzo szybkim tempie PGW WP RZGW w Warszawiewprowadziło zadanie, które będzie polegało na opracowaniu dokumentacji projektowej. To jest właśnie przykład, że wcześniejsze przygotowania przynoszą wymierny skutek. W momencie, kiedy pojawiają się środki, PGW WP je wykorzystuje. Warszawa z kolei jest przykładem, gdzie trwają wspólne prace nad przygotowaniem dokumentacji projektowej dla wałów rzeki Długiej. Kolejnym etapem, po przygotowaniu dokumentacji projektowej, czyli ogłoszeniu postępowania, wyłonieniu wykonawcy, będzie analiza wariantowa rozwiązań. To jest wypadkowa naszych oczekiwań, możliwości finansowych i potrzeb, które realizowane są wspólnie z jednostką samorządu terytorialnego. Jest to też odpowiedni moment na podjęcie konsultacji z lokalną społecznością, pomimo iż nadrzędnym celem PGW WP jest ochrona przeciwpowodziowa terenów, to podejmowane działania nie odbywają się w próżni i mają wpływ na otaczającą przyrodę, dlatego muszą zharmonizowane i współgrać ze sobą, zapewniać odpowiednie warunki ekosystemom i spełniać oczekiwania lokalnych społeczności. Reasumując PGW WP zaprasza jednostki samorządu terytorialnego, jeśli mają możliwości finansowe i widzą możliwość współdziałania, do realizacji zadań w celu osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Czy w związku z tym, ta przyszła dokumentacja projektowa poszczególnych działań też będzie podlegała konsultacjom społecznym? Konkretnie szczegóły działań, czy będą poddane konsultacjom społecznym?

Odnosnie samych konsultacji warto pamiętać, że co i kiedy podlega konsultacjom społecznym, reguluje to przede wszystkim ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.). Ww. ustawa wraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839) wskazuje przedsięwzięcia wymagające konieczność uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kiedy i w jakich przypadkach przed wydaniem tej decyzji jest potrzebna ocena oddziaływania na środowisko i obowiązuje zasada dotycząca

zapewnienia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu administracyjnym. Zatem jeżeli wpływ planowanych działań będzie bardzo istotny na środowisko to konsultacje społeczne dla różnych organizacji, różnych środowisk będą realizowane. W tym miejscu należy również zaznaczyć, że pomimo, iż celem PGW WP jest osiągnięcie celów związanych z ochroną przeciwpowodziową to, z drugiej strony uwzględnia potrzeby związane z estetyką oraz funkcjonalnością tak, aby służyły mieszkańcom nie tylko w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, ale były ciekawym turystycznie obiektem. Natomiast zawsze za tym wszystkim stoją niestety finanse, dlatego często to właśnie aspekt finansowy ma wpływ na wariant, który realizujemy.

Projekt aktualizacji w opisie (strona 101) przywołuje art 36 ustawy o pzp dotyczący odszkodowań.. wskazując że jest to w dużym stopniu powodem braku planów. Czy zgodnie z art 36 ust. 1a tej ustawy - jeśli ustalenie planu nie stanowi samodzielnego ustalenia gminy, a wynika z opracowań dotyczących powodzi - to Wody Polskie będą ponosić koszt potencjalnych odszkodowań?

Sprostowanie i uzupełnienie odpowiedzi po spotkaniu:

W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym czytamy, że jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może, z uwzględnieniem ust. 2 i art. 371 ust. 1, żądać od gminy albo od władającego terenem zamkniętym, jeżeli uchwalenie planu lub jego zmiana spowodowane były potrzebami obronności i bezpieczeństwa państwa: odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienia nieruchomości lub jej części (art. 36 ust.1). Jednakże zgodnie z art. 36 ust. 1a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli treść planu miejscowego powodująca skutek, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi samodzielnego ustalenia przez gminę społeczno-gospodarczego przeznaczenia terenu oraz sposobu korzystania z niego, ale wynika z:

- 1) uwarunkowań hydrologicznych, geologicznych, geomorfologicznych lub przyrodniczych dotyczących występowania powodzi i związanych z tym ograniczeń, określonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 2) decyzji dotyczących lokalizacji lub realizacji inwestycji celu publicznego, wydanych przez inne niż organy gminy, organy administracji publicznej lub Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 3) zakazów lub ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w przepisach ustaw lub aktów, w tym aktów prawa miejscowego, wydanych na ich podstawie.

Oznacza to, iż w przypadku uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynikającego z uwzględnienia map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego nie stosuje się przepisu art. 36 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Jednocześnie pozostałe prawodawstwo nie reguluje możliwości ubiegania się o odszkodowanie od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich w związku z publikacją map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Warto również zaznaczyć, że jeżeli mapy zagrożenia powodziowego wskazują teren zagrożony powodzią, to jest on wyłączony z możliwości posadowienia nowych obiektów budowlanych, czy też prowadzenia działalności, która utrudniałaby przepływ wód powodziowych.

Czy na potrzeby akcji przeciwpowodziowej jest możliwość opracowania oprogramowania kartograficznego, które płynnie prognozowałoby obszar zalany przez wody powodziowe przy danym stanie wodny na wodowskazach w rzece Narew?

Na potrzeby akcji przeciwpowodziowej możliwe jest modelowanie w czasie rzeczywistym, czyli bazując na danych wodowskazowych w trakcie trwania powodzi. Jednak w tym miejscu należy podkreślić, że działanie takie powinno być realizowane w ramach lokalnych systemów ostrzegania realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwa). W ramach aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, takie rozwiązanie nie jest przewidziane. W tym miejscu należy podkreślić, że takiej potrzeby nie zgłoszono na etapie ankietyzacji jednostek samorządowych, a to one byłyby odpowiedzialne za jej realizację i finansowanie, więc takiego rozwiązania w tym cyklu planistycznym nie zaplanowano. W kolejnym cyklu, o ile takie zapotrzebowanie zostanie zgłoszone dla konkretnych rzek, będzie można dane działanie uwzględnić.